תשוב דליהוי כמחיצה: מ"מ · בין שהפירצות פחות מג' בין שהפרצות מג' ועד ד' לעולם אם העומד מרובה על הפרוץ שרי לפי' כנגד הפרוץ: ורמינן פסל · קניס מן הסכך שיוצאין חוץ לסוכה נידונין כסוכה: ובלבד על פני כולה · שהקניס יוצאין על פני כל הסוכה בגד הפרוץ אבל אם יוצאין מן הצדדין לו אלא ע"פ כולה פסול: ואפילו כנגד הדופן · יוצאין נמי נידונין כסוכה כיון דמסוכה כשרה קתניין: ואפילו אלא כנגד הדופן · כגון שיוצאין מן הצד מוכחים אלא כנגד הדפנות נמי כשר אע"פ שאין להן לפילו מחיצה ג': ע"כ דר' יסא ניחא · כדפריטית וגם יש להן מחיצה ג': מה היקלתה · כמה מיקל בה להכשיר לפילו בכה"ג שאין לה סוף מחיצה ועוד יש לפרש סוגיא זו בענין אחר ועיין בבבלי דף י"ט וכ"ל לפום פשטא דסוגיא כתבו: ופריך כשחמתה מרובה מצילתה · הוא דפסולה הא מחיצה למחיצה כשרה ולקמן בפ"ב תנן ומצילתה מרובה מהחמתה כשרה משמע הא מחיצה למחיצה פסולה וקשיין אהדדי: שנייא היא · שאני התם דלשירי שסיכך בדברים שדרכן לפשט ולהפרד זה מזה ואם לא יהיה לא"כ בחמתה הכל מרובה ואתני' שסיכך בתבן והדומה לו שאין דרך להפרד וסגי בשוין: בחילון שדרכו לפסל · בדבר שדרכו להפרד.

ר"ת בחילות שעליו דרכן להפרד.

הלכה ב מתני'

ב"ש פוסלין · בדעי סוכה לשמה וזו שלא נעשית ולו תוך ל' לחג כיון שעוסקים בהלכות החג ל' יום קודם לחג שאם העושה סוכה לשם חג הוא עושה לאחר קודם ל' שאינו לשמה ובג"ה מכשירין · דלא בעינן סוכה לשם חג: **גמ'** צריך להודם בה דבר · לפילו ב"ה מכשירין סוברין למלו' מן המובהר צריך להודם בה דבר: מ"ד · דבכל שהוא סגי להודם ע"פ כל חורך לו רוחב הסוכה: לף במצה היצנה נמי פליגי ב"ש וב"ה דלב"ש פסולה ולב"ה כשרה: ד"ה היא · דבמצה היצנה פסולה שאם לא עשאה לשם חג: דבר ברור שלא דקדק · בעשייתה ובשמירתה כהלכה ויש להשם לחיזון: סוכת הרועים · שעשו סוכה בשדה ליצד בתוכה מפני השרב ומשמרים נלחם: עשויים כהלכתה כשרה · לבד מן השאם אין סומכין על הכותייה שלומרים שהיו כהלכתה דקסבר כותים גירי תריות הם מ"ל תשודים על לפני עור מ"ל לאחר החקנה: מ"ל לברך עליה עוד מעתה · דכחד יומא ניכהו וסגי בברכה של יום הרחמון: וזמן · גם זמן צריך לברך בשעת עשייה: מכיון שתשיכה וכו' · מבעיא ליה אם

הלכה ב מתני'

ב"ש פוסלין · בדעי סוכה לשמה וזו שלא נעשית ולו תוך ל' לחג כיון שעוסקים בהלכות החג ל' יום קודם לחג שאם העושה סוכה לשם חג הוא עושה לאחר קודם ל' שאינו לשמה ובג"ה מכשירין · דלא בעינן סוכה לשם חג: **גמ'** צריך להודם בה דבר · לפילו ב"ה מכשירין סוברין למלו' מן המובהר צריך להודם בה דבר: מ"ד · דבכל שהוא סגי להודם ע"פ כל חורך לו רוחב הסוכה: לף במצה היצנה נמי פליגי ב"ש וב"ה דלב"ש פסולה ולב"ה כשרה: ד"ה היא · דבמצה היצנה פסולה שאם לא עשאה לשם חג: דבר ברור שלא דקדק · בעשייתה ובשמירתה כהלכה ויש להשם לחיזון: סוכת הרועים · שעשו סוכה בשדה ליצד בתוכה מפני השרב ומשמרים נלחם: עשויים כהלכתה כשרה · לבד מן השאם אין סומכין על הכותייה שלומרים שהיו כהלכתה דקסבר כותים גירי תריות הם מ"ל תשודים על לפני עור מ"ל לאחר החקנה: מ"ל לברך עליה עוד מעתה · דכחד יומא ניכהו וסגי בברכה של יום הרחמון: וזמן · גם זמן צריך לברך בשעת עשייה: מכיון שתשיכה וכו' · מבעיא ליה אם

בון בשם רב מ"מ מכיון שהעומד רבה על הפרוץ מותר *ראשי פסל היוצאין מן הסוכה ג' נידונין כסוכה ר' חונה בשם רבנן דתמן ובלבד על פני כולה ר' יעקב בר אחא רבי יסא רבי יוחנן בשם רבי הושעיה ואפילו כנגד הדופן ר' יעקב בר אחא ר' חייא ר' יוחנן בשם ר' הושעיה ואפילו שלא כנגד הדופן על דעתיה דרבי יסא ניחא על דעתיה דר' חייה בר בא מה היקלתה בה חמתה מרובה מצילתה ושחמתה מרובה מצילתה פסולה *הא מחצה למחצה ג' כשירה סוכה מדוברת שצילתה מרובה מחמתה כשירה הכא את אמר כשירה והכא את אמר פסולה רבנן דקיסרין רב יצחק בר נחמן בשם רבי הושעיה שנייא היא באילן שדרכו לפסע:

הלכה ב מתני'

*סוכה הישנה ב"ש פוסלין וב"ה ג' מכשירין איזו היא הישנה כל שעשאה קודם לחג שלשי' יום אבל אם עשאה לשם החג אפי' מתחילת השנה כשירה: **גמ'** תני ד' *צריך (ה) לחדש בה דבר חברייא אמרו טפח ר' יוסה אומר כל שהוא מ"ד כל שהוא ובלבד על פני כולה אף במצה כן *מצה הישנה תפלוגתא דב"ש ודב"ה א"ר יוסה דברי הכל היא מבין שלא עשאה לשם פסח דבר ברייא שלא דיקדק בה *סוכת ה' הרועים סוכת היוצרי' כשירה סוכת הכותים עשויה כהילכתה כשירה שלא בהילכתה פסולה *העושה סוכה לעצמו מהו אומר ברוך אקב"ו (ו) לעשות סוכה לאחר לעשות סוכה לשמו *נכנם ז' לישב בה אומר ברוך אקב"ו לישב בסוכה משהוא מברך עליה בלילי יום טוב הראשון אינו צריך לברך עליה עוד מעתה חנין בר בא בישם רב וזמן (ז) מכיון שחשיכה מהו שיהא צריך להזכיר זמן רב הושעיה אמר צריך להזכיר זמן רבי אילא אמר צריך להזכיר

זמן

מידעי להו לעושין סוכה בחולו של מועד וב"ש ס"ל כר"י דאין עושין: **גמ'** תני · בברייתא צריך להודם בה דבר לב"ה דמכשרי אף בשעשאה סתם קודם לשלשים יום מ"מ צריך להודם שיהא דבר מקודש החג שיהא ניכר סוכה ו (ה) למלות החג: תבריית' אמרי טפח · צריך להודם בה ור' יוסה אמר אפי' כל שהוא: מ"ד כל שהוא וכו' · כלומר הא דקאמר כל שהו ובלבד שם עושה החידוש על פני כל הסוכה בהא סגי אף בכל שהוא: מפני מה חייבו עושה לאחר קודם לשלשים יום

°ושמרתם את המצות מצה המשתמרת לשם מצה יצתה זו שאין משתמרת לשם מצה אלא לשום זבח רב יוסף אמר אמר קרא °שבעת ימים מצות תאכלו מצה הנאכלת לשבעת ימים יצתה זו שאינה נאכלת לשבעת ימים אלא ליום ולילה תניא כוותיה דרבה ותניא כוותיה דרב יוסף תניא כוותיה דרבה יכול יצא ידי חובתו בחלות תודה ורקיקי נזיר תלמוד לומר ושמרתם את המצות המשתמרת לשם מצה יצתה זו שאינה משתמרת לשם מצה אלא לשום זבח תניא כוותיה דרב יוסף יכול יצא אדם ידי חובתו בחלות תודה ורקיקי נזיר תלמוד לומר שבעת ימים מצות תאכלו מצה הנאכלת לשבעה יצתה זו שאינה נאכלת לשבעה אלא ליום ולילה ותיפוק ליה מלחם עוני *מי שנאכל באנינות יצא זה שאינו נאכל באנינות אלא בשמחה סבר לה כר' עקיבא דאמר עני כתיב ותיפוק ליה דהוה ליה מצה עשירה אמר שמואל בר רב יצחק רביעית היא ומתחלקת היא לכמה חלות ותיפוק ליה דאינן נאכלות בכל מושבות אמר ריש לקיש זאת אומרת חלות תודה ורקיקי נזיר נאכלין בנוב וגבעון *תניא אמר ר' אילעאי שאלתי את ר' אליעזר מהו שיצא אדם בחלות תודה ורקיקי נזיר אמר לי לא שמעתי באתי ושאלתי לפני ר' יהושע אמר לי הרי אמרו חלות תודה ורקיקי נזיר שעשאן לעצמו אין אדם יוצא בהן למכור בשוק יוצא בהן כשבאתי והרציתי דברים לפני ר' אליעזר אמר לי ברית הן הן הדברים שנאמרו לו למשה בסיני איבא דאמרי ברית הן הן הדברים שנאמרו לו למשה בסיני ולא טעמא בעיא וטעמא מאי אמר רבה כל לשון אימלוכי מימלך אמר אי מזדבן מזדבן אי לא מזדבן איפוק בהו אנא :

מתני'

זאת חומרת חלות תודה ורקיקי נזיר . פ"ה דלא לתי כר"ש דלמר בפ"ק דמגילה (דף ט:) לח קרבו חלח פסחים וחובות הקבוע להם זמן לחבל שחין קבוע להם זמן לח וכפירושו משמע בפרק בתרא דזבחים (דף קיז.) דתניח התם כל הגידל וגידל קרב בזמה ושחין גידל וכו' דברי ר' מחיר וחכמים חומרים לח קרבו חלח טולות ושלמים בלבד רבי שמטון חומר חף ליבול לח הקריבו חלח חובות הקבוע להן זמן משמע דמודה ר' שמטון לחכמים דלח קרבו מנחה וגזירות בזמה ושקה דבפ"ק דמגילה (דף ט:) תנן לין בין בזמה גדולה לבזמה קטנה חלח פסח זה הכלל כל שגידל וגידל קרב בזמה שחין גידל וכו' ולמר בגמרח מני ר"ש היח ל"ב לר' שמטון קרבה מנחה בזמה דגידל וגידל הוח וגזירות גמי קרב לדידיה בזמה דהח ר"מ דקתני דהחי ליכח כל שגידל וגידל קרב בזמה וסבר דקיקי נזיר ליכח בזמה דלמר התם מחי טעמח דר"מ למר קרח לח תעשון ככל חשר חנחנו עושים וגו' למר להו משה כי עליתון לחרץ ישרות חקריבו חובות לח חקריבו ומנחה וגזירות ישרות ניהו דגזירות גופייהו גידל וגידל הוח חע"ג דהקרבנות חובה ורבנן מפרש התם דסבר לין מנחה בזמה וגזירות חע"ג דגידל הוח מ"מ הקרבן חובה וגרלה לר"י דה"פ דמתניתין דמגילה דלין חילוק בין זמה גדולה לבזמה קטנה חלח פסחים זה הכלל כל הגידל וגידל הקרב בזמה גדולה קרב בזמה קטנה וכל שחין גידל וכו' ולח נחית חלח לפרש מה שהוה הגדולה לקטנה חבל ים גידל וגידל כמו מנחה וגזירות שחין קריבין לח בזו ולח בזו :

נאכלים בנוב וגבעון . הקשה רבינו נסים ז"ל היכי ממעט ביכורים מבכל חובות והח ביכורים הוו חובה הקבוע להן זמן בזמן שמחה למעלרת עד החג מביח וקולח ז"ל קריבים בנוב וגבעון כמו פסחים שהיו קריבים לכ"ע ויש לומר דביכורים הוחיל ויש להם זמן גדול כל כך לח חשיב זמן קבוע ורשב"ח מפרש למשום הכי הוו ביכורים חובה שחין להן זמן קבוע כיון שחם חין לו פירות לח יביח ביכורים : ורקיקי נזיר נחכלות בנוב וגבעון ולח כר"ש דלמר בפ"ק דמגילה (דף ט:) לח קרב בנוב וגבעון דהייגו בזמה גדולה חלח פסחים וחובות הקבוע להן זמן חבל חובות שחין להן זמן קבוע לח ולח כמ"ד בפרק בתרא דזבחים (דף קיז.) כחן וכחן בזמה גדולה דנוב וגבעון ובזמה קטנה שהיה עושה ברחש גגו לח קרבו ליחיד חלח עולה ושלמים ועל לותן שקרבו בנוב וגבעון הולרך להביח רחיה מושמרתם לח המלות וממלות תחכלו וגו' דלח נפקי מבכל מושבותיכם דחית להו היתר בכל מושבות שהיו יכולין להוליכן בכל מקום שירלו בתוך זמן חכילתן דתנן בפרק בתרא דזבחים (דף קיב:) בתו לנוב וגבעון הותרו הבמות קדשי קדשים נחכלין לפנים מן הקלעים קדשים קלים ומעשר שני בכל ערי ישרחל עד שלח הוקם המשכן היו במות מותרות ועבודה בכורות משהוקם המשכן עבודה בכהנים ונחסרו הבמות עברו הם הירדן והוקבעו בגלגל ז' שכיבשו וז' שחילקו היו הבמות מותרות בתו לגילה לחחר שחילקו והוקבע משכן שם נחסרו הבמות וכולהו מפרש מקרלי בפרק בתרא דזבחים חרבה גילה בימי עלי כשנשבה החרון בחרץ פלשתים בתו להן לנוב ולח היה שם משכן חלח בית של חבנים היה והוקבע שם מזבח הנחשת לבל חרון לח היה שם שכשהחזירוהו פלשתים עמד בקריח יערים עשרים שנה עד שמלך דוד והביחו לגיון ובניון עמד עד שבנה שלמה בית המקדש כדכתיב (מ"ח ח) ויביחו הכהנים לת חרון ברית ה' וגו' ומזבח הנחשת היה בנוב כל ימי שחול ושמואל כדכתיב (ש"ח כח) ויחמר חין לחס חול לל תחת ידי כי חס לחס קודש [וגו'] המוסרים מלפני ה' תרבה נוב על דבר זה שהרגס שחול מפני שנתנו לחס לדוד ובתו להם לגבעון וניתן שם מזבח הנחשת עד שבנה שלמה הבית כדכתיב בדברי הימים (ח כח) : ברית . שבועה : וחיכח דחמרי . בתמיה חמר ליה וכי הן הדברים כו' דלח בעי טעמח כהלכה למשה מסיני : וטעמח מחי . גמרח בעי לה וטעמח מחי שעשאן למכור בשוק לעורכי תודה יוכח בהן לם לח מכרן הרי לח נשתמרה לשם מלה חלח לשם זבח : לישוק בהו חנח . ידי חובת מלה :

מתני'

ושמרתם את המצות מצה המשתמרת לשם מצה יצתה זו וכו' דברי רבה ורב יוסף פשוטין הן התורה כתבה (ויקרח ז' ט"ו) ביום זבחכם יאכל וכן כל הלחם הקרב עמהואמרי' פשיטא דהא אין נאכלות באנינות ודחי' מתני' ר' עקיבא היא דאמר עני כתיב למעוטי מצה עשירהותיפוק לי'דחלות תודה על ידי משקה עשויות ושנינן רביעית שמן ה י א ומתחלק לכמה חלות: ברית הן הן הדברים שנאמרו למשה בסיני . כלומר ודאי ברית פי' נשבע לו בשבועה הן הן הדברים למשה בסיני אע"פ כן לאו טעמא בעיא : אמר רבא כל לשוק אימלוכי מימלך אי מזדבני מזדבני ואי לא אפיק בהו אנא ש"מ שכל הדברים המפורשים במשנה הלכה למשה מסיני הן ואע"פ שהן שנויין סתמא . ללישנא קמא ר' אליעזר אמר לר' אילעאי [ברית] הן הן הדברים ולליטנא בתרא ר' יהושע עצמו הוא שאמר ברית הן הן הדברים :

ומרתם לח המלות עביד לה שמירה לשם מלה . כל שימור שלחתה משמרה שלח תחמיץ המכוון לשם מלה של מלוה : ילחת כו' . דלמו לשם מלה של מלות פסח עביד לה חלח לשם מלה של זבח : שחינה נחכלת למבעה . ללחר יום ולילה הויח נותר כדכתיב (ויקרח ז) תורה חור ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו שמות וגו' והיכח דלח נשמט עליהן הזבח חע"ג דטכסיו יש לה היתר למבעה מיהו כי עבדה להו לשם מלה הרחויה למלוה ליתכוון דכי עבדה לחבתח לפיפסולי ביום ובלילה עבדה וחית ליה לרב יוסף הח דרשה (דרבח*) דבטינן שימור לשם מלוה ותההוח קרח סמיך ובהח פליג דלחי גמי ליכוין לה גמי לשימור מלת מלוה למיפק בה משום תודה ומשום מלה לח נפיק דבעי' שימור לשום מלה כל שבעה : ותיפוק ליה דחינה נחכלת לחוכן . ולמה לי קרח לחריגח דכל קדשים חסורין לחוכן ביבמות (דף עג:) לחיח לן בק"ו מה מטבר הקל לחמרה תורה לח לחכלתי בחוכי בשר קודם חמור לח כל שכן : סבר לה כרבי עקיבח דלחמר - לעיל (דף לו.) במלה של מטבר שני נפיק [לעיל לו.] וחע"ג דלחסור לחוכן דלח כרים עוכי לשום חוכי חלח עני כמסורת : ותיפוק ליה . כיון דדרים עני הח לחו מלה ענייה היח דהח נילושה בשמן: רביעית היח. חני לוג שמן מביח לתודה וחולהו חציו לטבר חלות ושבר רקיקין וחציו לרבוכה במסכת מנחות בפרק שתי מדות (דף פט.) ובגזירות לח היתה רבוכה חלח חלות ורקיקין ולח היה מביח חלח רביעית כדחמרינן גמי התם הלכך רביעית שמן לטברים חלות גדולות שבשבות משבע טשרונות פחות שלים טשרון שזה הוח שיטורן כדחמרינן התם בהתודה* חין כחן טושר : ותיפוק ליה דחינן נחכלות בכל מושבות.חלח בילושלים דמחילת קדשים קלים לפנים מן החומה כדכתיב (דברים יב) וחכלת לפני ה' וגו' וכל כדריך חשר תדור ושם ילחו נפסלין דכתיב (שמות כג) ובשר בשדה טרפה וגו' כיון שילח בשר חוץ למחילתו נחשר : זאת חומרת . מדלח נפקח ליה מבכל מושבותיכם קשר חלות תודה